

Jelle Koolstra

Docenten moeten
sociale media
gebruiken!

Sociale media: ze leveren je veel op

De community www.hetnieuweberoepsonderwijs.nl wil het geluid van onderwijsprofessionals laten doorklinken. De site is een initiatief van het Platform Beroepsonderwijs, het Consortium Beroepsonderwijs en het Expertisecentrum Beroepsonderwijs. Inmiddels zijn ruim 500 mensen lid. Wat kunnen docenten op de netwerksite vinden? En, wat breder, wat betekenen social media voor het onderwijs?

Af en toe een bal teruggooien

Jelle Koolstra startte in 2008 met het bedrijf ROCmedia en houdt zich bezig met nieuwe multimediale toepassingen voor het onderwijs. Hij is beheerder van www.hetnieuweberoepsonderwijs.nl. Op de vraag of docenten sociale media moeten gebruiken, is het antwoord kort en krachtig: "Ja! Een docent in het basisonderwijs moet op het schoolplein rondlopen. Hij hoeft niet mee te hoepelen, maar hij kan wel af en toe een bal teruggooien, belangstelling tonen, een praatje maken. Zo ziet hij kanten van leerlingen die in het klaslokaal niet altijd tot uiting komen en daar kan hij zijn voordeel mee doen. Datzelfde geldt voor docenten in het beroepsonderwijs; zij moeten het 'speelveld' van de sociale media op. Ze hoeven leerlingen niet te vertellen hoe het allemaal moet (want die zijn zelf veel beter op de hoogte!), maar ze kunnen wel hun nieuwsgierigheid tonen. Soms kunnen ze helpen bij het bepalen van grenzen. En het is net als op het schoolplein: als je meedoet, is het leuker voor jezelf en voor de leerlingen."

Voordelen groter dan gevaren

Een veelvoorkomend bezwaar tegen sociale media is dat ze gevaren met zich meebrengen. Regelmatig zijn er berichten over netwerksites die gegevens misbruiken of over jongeren die gepest worden. Ook hier gaat de vergelijking met het schoolplein op. Jelle Koolstra: "Op een schoolplein gaat weleens iets mis. Een kleuter die uit een klimrek valt bijvoorbeeld. Maar dan komt de juffrouw toch niet zuchtend de school

in: 'Het moet afgelopen zijn met dat speelplein: er is wéér een kind gevallen!'. Ook bij sociale media gaat weleens iets mis. Maar dat weegt niet op tegen de voordelen ervan. Ik coach bijvoorbeeld een voetbalteam. Na een wedstrijd plaats ik een verslagje en foto's op onze Hyves-groep. Het mooie is dat de jongens trots zijn op de actiefoto's; sommigen gebruiken zo'n plaatje als achtergrond op hun profielpagina. En als ik een beetje te laat ben met mijn verslag en foto's, krijg ik commentaar! Zo onderhoud ik ook na de wedstrijd contact met de jongens. Hetzelfde geldt voor mijn stagiairs; ik heb hen verplicht om een Twitter-account aan te maken en iedere dag een berichtje te plaatsen. Het idee achter Twitter is dat je in 140 tekens aangeeft waar je mee bezig bent. Doordat mijn stagiairs dat doen, blijf ik op de hoogte van wat hen bezighoudt. Op die manier is het prima geschikt voor een docent om contact te houden met zijn leerlingen als ze op stage zijn."

Geen tijd?!

Een ander bezwaar van sociale media is dat ze tijd kosten. Jelle Koolstra: "Geen tijd voor sociale media? Dat betekent geen tijd om je werk goed te doen! Natuurlijk kost het tijd om contact te houden met anderen via internet, maar het levert je ook veel op. Ik heb al een paar keer gehad dat ik een vraag waar ik mee zat, deelde via Twitter en daar verrassende reacties op kreeg. Scholen krijgen steeds het advies om meer naar buiten te treden. De sociale media zijn daar een heel goed middel voor. Het gebruik ervan vraagt een andere

manier van denken. We zijn bijvoorbeeld gewend dat uitgeverij materiaal ontwikkelen voor het onderwijs en dat scholen daarvoor betalen. Met digitaal leesmateriaal op een sociaal netwerk is dat anders. Als een docent een les publiceert, investeert hij in het delen van die les. Hij krijgt er geen geld voor terug, maar wel commentaar en tips. Daarmee wordt zijn les verrijkt. Het is een andere manier van terugverdienen. En daar moet het onderwijs nog aan wennen!”

Beelden

Op de sociale media spelen beelden een belangrijke rol. Volgens Jelle kan die beeldcultuur een grote rol vervullen in het onderwijs. “Als iemand een stageverslag schrijft, leest niemand dat buiten zijn docent en zijn praktijkopleider. Maar als hij een verslag maakt in de vorm van een filmpje, is de kans veel groter dat anderen het zullen bekijken. Voorwaarde is wel dat de leerling een duidelijke opdracht meekrijgt als hij gaat filmen. Bijvoorbeeld: ‘Laat je werkplek zien én laat je praktijkbegeleider antwoorden op drie vragen die je van tevoren bedenkt’. Op www.hetnieuweberoeps-onderwijs.nl willen we online media en offline media met elkaar verbinden. Je vindt er bijvoorbeeld voorafgaand aan een evenement als CompetentCity filmpjes over de thema’s die aan de orde komen. Na afloop staan er filmpjes op waarin sprekers en andere mensen die aanwezig waren geïnterviewd worden. En het gaat niet alleen om evenementen, maar ook om de dagelijkse praktijk. Wat gebeurt er tussen de vier muren van een school? Waar zijn de medewerkers trots op en waar zien ze knelpunten? Als wij op deze manier meer communiceren over het onderwijs, wordt de betrokkenheid vergroot en de kwaliteit beter. Wilt u die kennis via www.hetnieuweberoeps-onderwijs.nl delen met anderen? U kunt zich inschrijven op de site.

En dat kost niks!”

Peer Assisted Learning: geen noodoplossing, maar onderdeel van de didactiek

In de vorige editie van *Journal voor Onderwijsvernieuwing* stond een artikel over Peer Support. Bij dit onderwijsconcept ondersteunen ‘gelijken’ elkaar. Zo kunnen ouderejaars studenten de eerstejaars begeleiden tijdens hun eerste weken op school of bij het leerbedrijf. Ook kunnen docenten van elkaar leren. In dit artikel leest u meer over Peer Support.

Maatwerk en VM2

Het Linde College is een brede scholengemeenschap van vmbo t/m vwo en is gevestigd in Wollega. De school telt ruim 1200 leerlingen en 140 medewerkers. Eén van die medewerkers is Tina van Bruggen. Ze werkt in het team ‘Maatwerk’ samen met Erik Oosterhof en Adriaan Kolen. Adriaan is een coach van het Friesland College. Dit ROC en het Linde College bieden het traject Maatwerk aan. Bij Maatwerk wordt uitgegaan van de persoonlijke mogelijkheden van de leerlingen. Deze leerlingen werken door middel van prestaties aan de ontwikkeling van hun competenties. Ze volgen individuele maatwerktrajecten en sluiten hun opleiding af met een diploma. Dat is een diploma op niveau 1 of 2 van het mbo. Ook bieden de twee onderwijsinstellingen een VM2-traject aan. Hierbij volgen vmbo-leerlingen een doorgaande leerlijn vmbo-mbo niveau 2 op het Linde College. Tina van Bruggen: “We gebruiken bijvoorbeeld in het derde leerjaar van het vmbo al de terminologie uit het mbo (zoals competenties en beroepspraktijkvorming), zodat de leerlingen daaraan wennen. Ook zetten we onderdelen in van mbo-producten die zijn ontwikkeld door het Consortium Beroepsonderwijs.”

Meegetrokken

Het Friesland College werkt al een aantal jaar met de producten van het Consortium Beroepsonderwijs. Tina van Bruggen: “Doordat het Linde College ging samenwerken met het ROC, leerden ook onze docenten ermee werken. Ze

werden erin meegetrokken. We hebben een zelfsturend team, waarin er veel overleg en informatie-uitwisseling is. Op een gegeven moment merk je dat een docent zich thuis voelt in het materiaal van het Consortium, je voelt wanneer het kwartje gevallen is. Docenten uit vmbo en mbo werken samen aan het onderwijsmagazijn, waarin de inhoud van de opleiding is opgenomen. Zo houd je mensen betrokken; ze zorgen voor de informatie over hun eigen vak.” Adriaan vult aan: “Je organiseert een netwerk van docenten, vanuit allerlei vakken. Natuurkunde, wiskunde, Culturele en Kunstzinnige Vorming (CKV)... allemaal komen ze terug in het VM2-traject. De docenten hebben toegang tot it’s learning en kunnen daarin hun materiaal delen.”

Onvermoede talenten

Niet alleen docenten leren van elkaar via Peer Support, maar ook leerlingen. Zo vertellen vierdejaars mbo-leerlingen over hun opleiding tijdens ouderavonden én tijdens bijeenkomsten voor vmbo-leerlingen. Die vmbo-leerlingen brengen hun kennis weer over aan hun eigen ouders. Of dat gelukt is, blijkt bijvoorbeeld uit de evaluatieformulieren die de ouders invullen. De leerlingen worden tijdens hun presentatie beoordeeld op de inhoud en op de manier waarop ze presenteren. Tina: “De meeste leerlingen maken zich vooraf vreselijk druk, maar genieten er toch van om hun verhaal te houden. Soms zie je dan opeens onvermoede talenten bij leerlingen. En soms had je veel van een leerling verwacht en valt de presentatie tegen!”